העולם מזרים מיליארדים לטובת שיקום עזה. מי ישקם את ישראל?

written by דוד מ' וינברג | 25.02.2026

ממשל טראמפ ו"הקהילייה הבינלאומית" מעלים הילוך בגיוס כספים לשיקום עזה – גם תחת שלטון דה-פקטו של חמאס. מדברים על 70 עד 120 מיליארד דולר למען "כבוד אנושי" ו"סיוע הומניטרי" לפלסטינים בעזה.

בישיבה החגיגית הראשונה בוושינגטון בשבוע שעבר של "מועצת השלום" הגרנדיוזית שלו, הכריז הנשיא טראמפ על מימון אמריקאי בסך 10 מיליארד דולר לעזה, לצד 7 מיליארד דולר נוספים ממדינות אחרות.

כל התשוקה והדאגה הללו היו ראויות לשבח אלמלא היו כה מזיקות (בעת הזאת) וכה חד־צדדיות.

העולם כולו טרם אמר מילה על שימושו של חמאס בנשים ובילדים כמגינים אנושיים, בבתי חולים כמחסני נשק, או בבתי ספר של האו"ם כמשגרי רקטות. כמעט שלא נאמר דבר על השתלטותו האלימה של חמאס על משלוחי סיוע הומניטרי לעזה, או על ירי לעבר פלסטינים שהתקרבו למרכזי סיוע המופעלים בידי קרנות הומניטריות הנתמכות בידי המערב.

נראה שהעולם אינו מסוגל להודות כי משטר הדיקטטורה והשמדת העם של חמאס בעזה אחראי לכל קמצוץ של חורבן שפקד את הפלסטינים, ואין בפיו אלא קלישאות על כך שהפעם אולי יהיה אחרת.

אך מה שבאמת מוציא אותי מדעתי הוא שאיש בעולם אינו מדבר על גיוס ולו של פרוטה אחת לשיקום ולבנייה מחדש של ישראל; של אזוריה הדרומיים והצפוניים שהתרוקנו מיושביהם ונהרסו במתקפות חמאס וחיזבאללה בשנתיים האחרונות, ואף בעשור האחרון.

לא פרוטה אחת למען אזרחי ישראל המוכים – אלמנות מלחמה ויתומים, אזרחים שהוטלה עליהם אימה, חיילים מוכי טראומה, ועסקים שהוכו קשות.

למעט יהודים בתפוצות, איש אינו מעמיד בראש סדר העדיפויות שלו סיוע והקלה לישראל.

ודאי, משהסתיימה המלחמה, ישובו מדינות המערב לרכוש טכנולוגיה ונשק ישראליים לטובתן שלהן, וישתפו איתה פעולה גם במדע ובאומנויות. אך אהדה מופלגת ותקציבי עתק נשמרים לפלסטינים התוקפים, לא לישראלים המותקפים.

הבינו: העלות הכלכלית המצטברת של הסכסוך בן השנתיים שנכפה על ישראל בידי חמאס,

חיזבאללה, החות'ים ואיראן מוערכת ב-352 מיליארד שקל (112 מיליארד דולר), לפי בנק ישראל. סכום זה כולל הוצאות צבאיות ישירות, פיצוי על רכוש והוצאות אזרחיות רחבות יותר. מדובר בנטל יומי של כ-100 מיליון דולר על משלמי המיסים בישראל.

זכרו כי המלחמה הביאה לעקירה המונית של קהילות אזרחיות בישראל. כ-200,000 ישראלים עדיין עקורים מבתיהם ביישובי הגבול סמוך לעזה וללבנון. עלות הפינוי של תושבי הצפון לבדה חצתה את רף 2 מיליארד הדולר. ישראל הקצתה כ-60 מיליארד שקל (18 מיליארד דולר) לתמיכה באזרחים עקורים ולשמירה על שירותים חברתיים.

לשם בנייתו מחדש של הדרום (עוטף עזה) הקימה הממשלה את "מנהלת תקומה", עם תקציב התחלתי לחמש שנים של 19 מיליארד שקל (5.3 מיליארד דולר) לשיקום ושדרוג 47 יישובים ועירים בדרום.

עוד 1.8 מיליארד שקל הוקצו לפיתוח במועצות האזוריות אופקים, נתיבות, מרחבים, אשכול, שער הנגב ושדות הנגב. הכספים מיועדים ל־24 רשויות שנפגעו במהלך המלחמה אך אינן כלולות בתקציב אזור תקומה של מערב הנגב.

לשיקום, אבטחה והחייאה של יישובי הצפון ישראל מתכוונת להשקיע 15 מיליארד שקל (4 מיליארד דולר) בחמש שנים, עם הזרמה ראשונית של 200 מיליון שקל לשיקום תשתיות מיידי. הנזקים משרפות שנגרמו מרקטות חיזבאללה בצפון נאמדים בלמעלה מ-100 מיליון דולר.

באשר להרס שחוללו טילים בליסטיים איראניים, בעיקר במרכז הארץ, ישראל ניצבת בפני עלויות פיצוי ושיקום רכוש בהיקף של 10 מיליארד דולר.

ולכך מתווספות היעדרויות מכוח העבודה עקב המלחמה. גיוסי המילואים עלו למשק בהפסד תפוקה מוערך של 600 מיליון דולר בשבוע. בנק ישראל מעריך כי חודש שירות מילואים שווה ערך לכ-38,000 שקל (12,100 דולר) אובדן תפוקה לכל חייל.

כתוצאה מן המלחמה, ובייחוד בשל העומס הכבד של שירות המילואים, נסגרו למעלה מ-50,000 עסקים בישראל.

לא אפרט כאן את העלויות הצבאיות הישירות של ישראל, אך הן מסתכמות בלפחות 243 מיליארד שקל (77 מיליארד דולר) על תחמושת, דלק וציוד. סביר שישראל הוציאה למעלה ממיליארד דולר על יירוטי טילי "חץ" בלבד מאז תחילת המלחמה הרב-זירתית.

ואיני מרחיב כאן על עלות ההיערכות למלחמות הבאות, אשר מול חיזבאללה ואיראן עשויות לפרוץ כבר החודש. מערכת הביטחון הישראלית כבר החליטה כי היא זקוקה לבסיס תעשייתי-ביטחוני עצמאי הרבה יותר, כחיסון מפני חרמות או אמברגו עתידיים, כגון זה שהטיל ממשל ביידן כאשר החליט להשעות משלוחי פצצות במשקל 2,000 ליברות.

פיתוח טכנולוגיות צבאיות פורצות דרך המאפשרות לישראל להקדים את אויביה בצעד אחד, כגון לייזר "קרן ברזל", שלגביו חתמה המדינה בשנה שעברה על חוזה בהיקף 500 מיליון דולר עם קבלניות הביטחון אלביט ורפאל, יכביד עוד יותר על הקופה הציבורית, גם אם הלייזר יצליח בסופו של דבר להפחית באופן דרמטי את עלויות היירוט.

הוצאות הביטחון של ישראל כאחוז מן התוצר, שעמדו על 4.5 אחוזים בשנת 2023, עלו לשיעור עצום של 8.8 אחוזים – השני בגובהו בעולם, לפי המכון הבינלאומי לחקר השלום בשטוקהולם. ועדת נגל של ישראל, בראשות תא"ל (מיל') יעקב נגל, סבורה כי המספרים הללו רק ילכו ויעלו. תקציב הביטחון צפוי כמעט להכפיל את עצמו ולהגיע עד 500 מיליארד שקל (159 מיליארד דולר) בעשור הקרוב.

במישור הפיסקלי-מוניטרי, ישראל נטלה על עצמה תוספת של 19 מיליארד שקל (6 מיליארד דולר) בעלויות שירות החוב עקב גידול בהלוואות. ישראל רשמה בשנת 2025 גירעון תקציבי של 6.9 אחוזים מן התוצר. רמת גירעון זו היא יותר מכפולה מן הרמה בגרמניה, ואף גבוהה מזו של צרפת. ישראל כבר החלה לקצץ בתקציבי המשרדים האזרחיים בכ-5 מיליארד דולר, מתוך מטרה להוריד את הגירעון אל מתחת ל-3 אחוזים בשלוש השנים הקרובות.

בקיצור, הנטל הכלכלי והפיסקלי שישראלים נושאים בו הוא עצום, ואין בכך כדי להביא בחשבון כאב, טראומה, פוסט-טראומה ועלויות "רפואיות" אחרות, ואף לא את ייסוריהן של 2,000 משפחות של אלמנות ויתומים או של 15,000 חיילים בדרגות שונות של פציעה, ובהם רבים הנזקקים לשיקום רפואי ממושך.

ושוב: איש בעולם אינו מדבר על גיוס ולו של פרוטה אחת לשיקום ישראל ולהבראת הישראלים, שלא לדבר על "כבודם האנושי". למעט יהודים בתפוצות, איש אינו מעמיד בראש סדר העדיפויות את בנייתה וחיזוקה של ישראל.

עכשיו, כמובן, ישראל היא מדינת עולם ראשון חזקה, אשר באורח כמעט ניסי ותבוני צלחה את המלחמה בחוסן כלכלי מדהים. וישראל אינה מתרוצצת בעולם בכובע מושט ומתחננת לנדבות. וישראל קיבלה ברוב תודה סיוע צבאי נרחב מארצות הברית.

אף על פי כן, יש משהו מעוות עד מאוד בכך שהעולם רואה רק את סבלם של התוקפים, הפלסטינים, ואינו רואה את סבלם של המותקפים, הישראלים. יש משהו מרושע באמת בכך שהעולם ממהר להניח מיליארדים על השולחן למען עזה אך לא למען כפר עזה; למען רפיח (וכמובן רמאללה, כתמיד) אך לא למען רחובות; למען חאן יונס אך לא למען קריית שמונה.

אני רק אומר.

פורסם באתר JDN, באתריך 25 בפברואר 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.